

UMEÅ UNIVERSITET

Minnesanteckningar FOSTRA 210622

Tid: 21-06-22 kl. 14:30-16:30

Plats: Zoom

Närvarande: Katrine Riklund (ordförande), Dieter Müller (vice ordförande), Gregory Neely, Per Axelsson, Ove Axner, Anna Arnqvist, Eva Lindgren, Erik Steinvall, Kristoffer Lindell (adjungerad), Anders Sturk Steinwall (handläggare), Johanna Blomström (handläggare/anteckningar),

Föredragande: Ester Roos-Engstrand, Marie Holmgren (FOS), *Ali Foroutan-Rad*, *Mikael Sjögren*, *Johan Carlsson*, Luise Mirow

Ej närvarande:

Ärende	Anmärkning
1 Föregående minnesanteckningar <i>Katrine Riklund</i>	<p>Minnesanteckning från 25 maj inväntar ok från Katrine Riklund och Dieter Müller och läggs sedan upp för ok av alla via Teams.</p> <p>Dagens möte är ett ordinarie FOSTRA-möte, följt av strategidiskussioner nästkommande dag. Marie Holmgren är ny på enheten för forskningsstöd och samverkan (FOS), tar över ansvar för bl.a. infrastrukturfrågorna efter Kristoffer som går till UB. Mötesdeltagarna presenterades.</p> <p>Övriga frågor: Rapport finansiering av större forskningsprojekt.</p>
2 Stående punkt: Forskningsinfrastruktur <i>Kristoffer Lindell, Marie Holmgren</i>	<p>Vetenskapsrådets behovsinventering är på gång. Information har gått ut till fakulteterna. Marie kommer att skicka ut datum. Budgetunderlag äskanden: ledningen hade möte igår om inkomna underlag. Ett strategiförslag för Max IV är inlämnat. Bra underlag har inkommit inför kommande budgetarbete.</p>
3 Stående punkt: Kvalitetsarbetet i forskarutbildningen Ester Roos-Engstrand, Erik Steinvall	<p>Studentkårsskrivelsen har varit uppe på FOSTRA tidigare. Vart tredje år gör de tre kårerna en ny skrivelse. Nästa är planerad till 2022.</p> <p>Något som lyfts är vikten av studentinflytande för höjd kvalitet. Handledarna är dock ofta skeptiska till studentfackligt engagemang. Ett förslag är därför att stärka en positiv attityd till detta. Gällande arbetsmiljön har doktorander rätt till medarbetarsamtal med någon med arbetsgivaransvar. Information om det behöver förbättras bl.a. på engelska. Prolongering ska vara en rättighet i vissa situationer och behöver likriktas. Krav bör finnas på huvudhandledarutbildning, samt uppdatering efter fem år. Många är positiva till forskarskolor.</p>
- Studentkårs-skrivelsen	
- NMI doktorander	

UMEÅ UNIVERSITET

Diskussion: Ny handledarutbildning och ny forskarskola vid medfak är resultat av skrivelsen. Kopplingen mellan kårer och doktorandsektioner behöver förbättras. Doktorandhandbok/forskarutbildningsguiden bör vara användbar. Tips till nästa skrivelse: Ta med hur erfarenheter från pandemin kan involveras i mer normal verksamhet. Det är bra att jobba med skrivelserna kontinuerligt.

I avgångsenkäten har Covid påverkat enligt följande; 12 % mycket, 58% viss utsträckning, 30% inte alls. Samfak har påverkats mindre medan teknat och medfak påverkats mest. Disputationer har skjutits upp och det har varit extra arbete med disputationen. Begränsningar i resande har försvårat. Det finns även inslag av positiv påverkan av pandemin. Analys av NMI/medarbetarundersökningen: 31% trivs och 26% trivs inte (varav fler kvinnor än män). Färre doktorander trivs jämfört med övriga personalgrupper. Medarbetarkraft; 40% mår dåligt totalt, fler kvinnor än män.

Diskussion: Doktorander med tidsbegränsad anställning upplever större press utifrån Corona. Det finns dock skillnader mellan fakulteterna. En faktor som påverkar är förväntningar. Mycket kan bli bättre med mer information och tydlighet kring vad som är doktorandens ansvar, vad som är handledarens ansvar, någon annans osv. (introduktionsutbildning). 150 av de 400 som svarade var utlandsfödda, inga tydliga skillnader i svaren (vet dok inte om svarsfrekvensen skiljer sig). Postdok är mer nöjda än doktorander. Det skulle vara bra om fakulteterna diskuterade skillnader mellan fakulteter.

- 4 Forskarstöd för hantering av forskningsdata (presentation och frågor)
Ali Foroutan-Rad,
Mikael Sjögren, Johan Carlsson

Dokumentet *Förslag på satsning på forskningsdataområdet* har tagits fram med en holistisk approach. Det omfattar IT-stöd, men är inte en komplett strategi. Support och utbildning mm behövs också. Initiala initiativ utgör andra delen. Särskild skyddad miljö för vissa data är en viktig del. Hur jobbar vi vidare? Rätt tid och rätt prioritet är lika viktigt som dokumentet. Bra IT-stöd behövs i hela forskningsprocessen.

Diskussion: Allt behöver inte finnas lokalt vid Umu utan kan finnas på andra håll i Europa. Man bör inte dra för generella slutsatser om vad som behövs, eftersom det varierar. En GAP-analys behövs för olika fakulteter. Vad är ett rimligt sätt att jobba vidare på för att få med forskare? Fakulteterna bör utgöra kanal till institutionerna. Det ska vara forskardrivet och nerifrån och upp. Tid för inventering av behov är viktigt. Förutsättningarna att använda linjen varierar mellan fakulteterna. Kontakten för forskningsdataprojektet bör enligt Katrine gå via FOSTRÄ. Detta för att det ska bli mer sammanhållet och för att forskarperspektivet ska säkerställas. Ett förslag är att förutom FOSTRÄ utse en forskargrupp som bollplank mellan FOSTRÄS möten. Kontakt håller på upprättas med relevanta lärosäten och kan även skapas via URFI.

Vissa upphandlingar kan inte vänta till efter sommaren. Det är främst funktionella krav som forskare behöver involveras i. En löpande dialog

UMEÅ UNIVERSITET

krävs. Det är komplext med många olika aspekter och kompetenser, från juridik till ekonomi till hårdvara. Diskussionen fortsätter den 23 juni.

5 IT-relaterade behov
aktuella inför budget
2023

Ali Foroutan-Rad,
Mikael Sjögren och
Johan Carlsson

En process för inventering och prioritering av gemensamma behov inför 2023 håller på tas fram. Den har reviderats och presenterades för ledningsgruppen den 21 juni. Processbeskrivning och tidschema kommer att skickas ut. Detta är bara en uppstart, en del av förändring som innebär att processen sätts igång tidigare. Medel finns reserverade. Det behövs dock en motivering till varför vissa behov är viktiga. Underlag för prioritering kommer i höst. Fattas det något som vi borde ta in i processen? Om ni i era strategiska diskussioner ser IT-relaterade behov, spela in dem till oss.

Diskussion: processen blir bättre och bättre. En sak vi efterlyste i fjol var utfallet av föregående års prioriteringar. FOSTRA prioriterade också Orcid högt, och önskar återkoppling i hur det går och om det finns ställningstaganden som FOSTRA behöver göra.

6 Stående punkt:
kvalitetssystem
forskning
Anders Steinwall,
Fredrik Georgsson

Anders inledde med en presentation av sådant som hänt sedan sist samt en översikt över det utskickade arbetsmaterialet.

- UKÄ har kommit med en ny vägledning inför de lärosättesgranskningar som sker i höst. Vägledningen ligger mycket nära SUHF:s ramverk.
- Enligt forskningsfinansiärernas förslag om utformningen av fördelningsmodellen med s.k. profilområden ska en bedömningsgrund vara "lärosätets strategiska arbete med profilering, förnyelse och kvalitetsutveckling", vilket har tydlig koppling till kvalitetssystem och granskning av det.
- Den externa referensgruppen hade sitt första möte 14/6, där de gav initiala kommentarer om bl.a. avgränsning av arbetet (så att det blir enkelt och hanterbart i verksamheten), vikten av förankring, dialog och transparens (inte bara med ledningsfunktioner, och inte bara på svenska) samt utvärderingar och peer review (kvalitetsdrivande första gången, men har också baksidor och bör varieras).
- Ett digitalt event planeras preliminärt till 16/9 kl 13-17, med fokus på erfarenheter från lärosäten som använt externa forskningsutvärderingar (t.ex. UU, LU, GU, ÖrU).
- Utskickat arbetsmaterial är strukturerat efter SUHF:s ramverk, kompletterat med UKÄ:s vägledning, med en kort översikt över vad vi gör i dag och embryo till gapanalys under varje komponent. Katrine betonade att allt vi gör handlar om att utveckla forskningens och utbildningens kvalitet, men att allt inte kan beskrivas i ett kvalitetssystem utan att vi måste bygga något vi mäktar med och som kan tas emot i organisationen.

Diskussion: Det är bra att ändra fokus och ansats (som t.ex. ÖrU gjort för sina forskningsutvärderingar). T.ex. kan man anlägga olika vinklar på redovisningar m.m., kanske fokus på internationalisering ett år, något annat ett annat år. Om man använder samma frågor hela tiden kommer forskarna att anpassa sig till formen. Samverkan beskrivs i utskickat

UMEÅ UNIVERSITET

dokument främst som hur universitetet ska bidra, och det ska vi. Men det ska också gå i andra riktningen, dvs. samverkan för att höja forskningens kvalitet. Kanske kan man hitta indikatorer för samverkan och forskningens kvalitet? Dieter informerade om att en översyn pågår om hur vi arbetar strategiskt med samverkan och skapar goda förutsättningar för samverkan, och att Anna Mannelqvist kommer att kontakta fakulteterna efter sommaren. Det är viktigt att kvalitetssystemet är generellt hållet så att vi inte skriver in oss i för mycket detaljer och lägger ut snubbeltråd åt oss själva. Den cirkulära process som beskrivs i inledningen på utskickat underlag är viktig, man får aldrig vara nöjd i ett kvalitetssystem. De grundläggande komponenterna i SUHF:s ramverk kan ses som de tre första stegen i en stor cirkulär process. Utmaningen är att också göra detta i varje komponent, att bygga in hur vi ifrågasätter vad vi gör (utan att överdriva). Sådan återkommande översyn är viktigt också för att inte bara lägga till och lägga till utan att också ta bort sådant som inte (längre) behövs. Det gäller att granska kritiskt, men inte hela tiden utan i vissa cykler och med en systematik. Det kan handla om hanteringsordningar och mallar för olika program t.ex.. Man kan och behöver inte vara bra på allt hela tiden, men veta vad som kan/behöver utvecklas. Handlar ett kvalitetssystem om hur vi håller hög kvalitet i forskning, eller är det två olika spår? Anders ser det som centralt att det hänger ihop, att man för varje inslag i kvalitetsarbete kan svara på frågan "hur bidrar detta till att upprätthålla och höja forskningens kvalitet?" Katrine betonade att ett kvalitetssystem ska hjälpa oss att se om kvaliteten börjar glida iväg åt fel håll. Ur perspektivet att uppfylla förväntningarna att ha ett kvalitetssystem handlar det mer om att dokumentera att vi har alla processer på plats, inklusive system att utvärdera processerna och anpassa till förändringar. Processen att ta fram ett kvalitetssystem i sig sätter igång viktiga kvalitetsdiskussioner.

7 Information
(universitetsledningen
samt fakulteter/
lärarhögskolan)
10 min Alla

Medfak: Det nya forskarutbildningsprogrammet har varit en lång process men är nu klart och startar i höst. Utlysningar - vissa excellens, andra att se till att man har vetenskapligt kompetenta lärare. Diskuterat prioriteringar kopplat till Umu styrelsens satsning.

Tek/nat fak: Håller på att nominera till kommittéer och ledningsgrupp inför årsslutet. För nämnden gäller dock halvårsskiftet.

Humfak: Överföring till ny fakultetsledning pågår. Folmer Bokma deltog på senaste mötet med humfaks Forskningsstrategiska råd för att diskutera indikatorer.

Doktorander: Det är svårt att få nya doktorandrepresentanter delvis beroende på pandemin.

Lärrahögskolan: Ett fyrtiotal ansökningar till forskningstidsutlysningen som ska ut till sakkunniga (+ poängberäkningar utifrån publikationer och externa medel). Möte om praktisknära skolforskning. Kommer att gå ut med

UMEÅ UNIVERSITET

utlysning av samfinansierade doktorander - fått intresse från fler skolhuvudmän än vanligt.

Samfak: Nya medlemmar i forskningskommittéer och anställningskommittéer (i det första fallet dubbelt så många nominerade kvinnor som män, men i det andra tio män och en kvinna nominerad).

Dieter Müller: Företagsforskarskolan har en öppen utlysning. De söker föreståndare för arktiska forskarskolan, uppmana gärna lämpliga kandidater.

Katrine: SNIC:s ansökan till RFI har renderat en ändring i RFI:s plan, avbrutit ansökningsförfarandet då man inte tror att SNIC / HPC2N kan möta framtidens utmaningar inom beräkningskapacitet.

8 Övriga frågor

FOS fick ett uppdrag om att se över processerna kring stora ansökningar som behöver stöd och i dag kan ta lite svåra vägar för att få till medfinansiering. Kristoffer har dock inte detaljerna, vi får tillfråga Per R att återkomma på ett senare möte.

Katrine Riklund tackade och avslutade mötet.